

OGŁOSZENIE

Czy patenty na rozwiązania IT są w Polsce opłacalne?

Wojny patentowe gigantów IT takich jak Apple czy Samsung toczą się od lat. Korporacje patentują wszystko, co uznają za wynalazek – układ ikonki w smartfonie czy pasek postępu. Zarabiają na tym miliony, a często powodują także bankructwo małych firm i producentów. Polskie firmy IT pozostają w tyle pod kątem ilości patentów w porównaniu z resztą krajów UE. Więcej o polskim systemie patentowym w IT opowie Rafał Malujda – radca prawny, specjalista ds. własności intelektualnej z kancelarii działającej w szczecińskim Technoparku Pomerania.

Amerykański system umożliwia patentowanie niemal wszystkiego, co w innych częściach świata nie zostałoby uznane za wynalazek, np. sugestie dla użytkowników czy pasek postępu. Jaka jest wada takiego stanu rzeczy? Patentowanie np. funkcji oprogramowania może być powodem blokowania postępu i konkurencyjności na rynku, a także prowadzić do funkcjonowania tzw. trolli patentowych – firm, które nie tworzą innowacji, ale mają patenty i używają ich przeciwko prawdziwym innowatorom, wymuszając od nich odszkodowania za naruszenie patentów.

Polska wciąż w tyle

Według danych z raportu TOP 200 prowadzonego przez Computerworld w 2012 roku spośród badanych około stu firm branży teleinformatycznej, jedynie osiem deklaruje, że patentuje lub zgłosiło do opatentowania swoje rozwiązania. Od lat w tej materii polskie przedsiębiorstwa pozostają w tyle za firmami z innych krajów UE. Jak podają analitycy magazynu, nic nie wskazuje na to, aby sytuacja miała się zmienić. Dlaczego?

Z perspektywy polskiego prawa patentowego, branża IT jest specyficzna. Patenty są udzielane na wynalazki, próżno jednak w przepisach znaleźć definicję wynalazku. Prawodawcy z całego świata przypisują wynalazkowi trzy cechy: nowość, poziom wynalazczy i możliwość przemysłowego stosowania. Dodatkowo, każde rozwiązanie będące przedmiotem wynalazku musi mieć techniczny charakter. Interpretacja tych cech w zakresie dopuszczalności patentowania rozwiązań z branży IT bywa różna.

Materia w prawie patentowym

Polski Urząd Patentowy stoi na stanowisku, że prawo patentowe wiąże się z materią. Zgodnie przepisami, wynalazek musi dotyczyć wytworu materialnego, sposobu technicznego oddziaływania na materię bądź też nowego zastosowania substancji stanowiącej część stanu techniki. Przewodawca za wynalazki nie uznaje metod matematycznych i programów do maszyn cyfrowych. Mając takie warunki brzegowe, ciężko jest obecnie uzyskać ochronę na rozwiązanie w postaci programu komputerowego jako takiego. Program to przecież ciąg instrukcji – implementacja algorytmów mających doprowadzić do realizacji określonego celu. Z materią program ma więc jedynie taki związek, że jest wykonywany na urządzeniu – komputerze czy smartfonie. Ten związek w Polsce to stanowczo za mało by uznać, iż sam program może być przedmiotem patentu – wyjaśnia radca prawny, Rafał Malujda. Należy jednak mieć na uwadze, że program komputerowy to zwykle element większej całości, która już może podlegać ochronie patentowej jako wynalazek realizowany za pomocą komputera – dodaje.

Kiedy patent na rozwiązanie IT jest w Polsce opłacalny? To zależy od możliwości komercyjnej eksploatacji wynalazku. Jeżeli dojdziemy do wniosku, że posiadanie wyłączności w użytkowaniu rozwiązania przyniesie nam większe zyski niż opłaty patentowe, warto śladami gigantów IT potraktować ochronę pomysłu jako inwestycję i pokusić się o ochronę także poza granicami Polski – podsumowuje Malujda.

Artykuł został przygotowany w ramach kampanii „ICT LAB-MARKET – od wynalazku do produktu” współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Kampania prowadzona jest przez firmę promocyjną **GOS Polska Sp. z o.o. (www.gos-polska.pl)** w partnerstwie z **Technoparkiem Pomerania (www.technopark-pomerania.pl)**.

Więcej ciekawych informacji o wspieraniu innowacyjnego biznesu oraz rozwoju branży IT można znaleźć na stronie www.ictlab-market.spnt.pl.

